

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2024 р.

Київ
2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Дацій Олександр Іванович – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Скиба Ганна Іванівна – завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, канд. екон. наук, доц.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 11 від 30.10.24)*

II Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 594 с.

ISBN 978-617-02-0406-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Литовченко Руслан Іванович

Індекси професійної конкурентоспроможності випускників
закладів вищої освіти: методологічні підходи 314

Лісовий Сергій Миколайович

Управління бізнес-процесами підприємств в умовах цифровізації 317

Лоскоріх Габрієлла Людвиківна, Шебешень Едіна Гейзівна

План BEPS і цифрова економіка: нові виклики для оподаткування 320

Луценко Костянтин Валентинович

Тенденції світового ринку кіберстрахування 323

Любчук Ольга Костянтинівна, Марченко Ірина Федорівна

Інноваційні технології для сталого розвитку туризму і рекреацій
в умовах цифрової трансформації 324

Любчук Ольга Костянтинівна, Машир Ігор Олегович

Фестивальний туризм як інноваційні події заходів:
специфіка управління та розвитку 328

Мазур Юлія Володимирівна, Антоненко Сергій Миколайович

Загрози втрати економічної безпеки підприємства
в сучасних умовах господарювання 330

Майстренко Катерина Миколаївна, Нос Євгеній Михайлович

Соціальний захист населення у контексті реінтеграції
тимчасово окупованих територій 334

Maslii Oleksandra, Galushka Roman

Modern technologies and digital products for state socio-economic
security assessment 337

Маринчук Діана Сергіївна

Підтримка зростання туристичного бізнесу в умовах економічної
нестабільності: нові стратегії та можливості розвитку 339

Матвійчук Богдан Олександрович, Кришталь Галина Олександрівна

Використання інноваційних методів в управлінні
бюджетною установою 342

Манайло Приходько Ласло Васильович

Цифрова трансформація в енергетичній галузі 344

Мегей Сергій Сергійович, Семенець-Орлова Інна Андріївна

Проблеми підвищення ефективності управління персоналом 347

Мельник Анастасія Олександрівна

Використання штучного інтелекту для оптимізації бізнес-процесів
у цифровій економіці 349

Мільонушкін Костянтин Вікторович

Навички персоналу в конкурентному середовищі 351

2. Кларк Р. Стратегії кібербезпеки у публічному управлінні. *Міжнародний огляд публічної адміністрації*. 2020. С. 12–13.
4. Грін А. Міжвідомча координація у національній безпеці. *Огляд публічної адміністрації*. 2021. С. 42–44.
5. Ізраїльська стратегія кібербезпеки. Міністерство оборони Ізраїлю. 2020. С. 86–88.
6. Сміт Л. Визначення гібридних загроз у сучасному контексті безпеки. *Журнал досліджень безпеки*. 2020. С. 12–13.
7. Джонс М. Роль публічного менеджменту в національній безпеці. *Огляд публічного менеджменту*. 2020. С. 22–35.

ЛИТОВЧЕНКО Руслан Іванович

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальності 051 “Економіка”,
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

ІНДЕКСИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ

У сучасних умовах цифровізації економіки та постійної динаміки змін на ринку праці питання професійної конкурентоспроможності випускників закладів вищої освіти (ЗВО) є надзвичайно актуальним. Впровадження методологічних підходів до оцінки професійної конкурентоспроможності допоможе підвищити відповідність освітніх програм вимогам сучасних роботодавців. Використання індексів професійної конкурентоспроможності дозволить комплексно оцінювати готовність випускників до успішної професійної діяльності, що є важливим чинником для підвищення якості вищої освіти.

Очевидно, що справжня професійна конкурентоспроможність випускників закладів вищої освіти (ЗВО) проявляється безпосередньо під час їхньої трудової діяльності. Що стосується періоду навчання в ЗВО, то показником конкурентоспроможності можуть слугувати вимоги професійних стандартів спеціальності. Порівнюючи реальні результати випускників із цими вимогами, можна точно оцінити якість навчання, тобто, наскільки випускник підготовлений для успішного працевлаштування. Важливо зауважити, що це ще не буде показником реальної конкурентоспроможності, як зазначено вище, а скоріше гіпотетичною оцінкою, але вона буде наближена до реальних умов.

На сьогоднішній день, орієнтиром діяльності ЗВО щодо кінцевих результатів є підготовка випускників, які потенційно можуть бути конкурентоспро-

можними, що реалізується через освітні програми, де формуються відповідні професійні компетентності.

Тобто основний орієнтир в освітньому процесі — це рівень засвоєних знань і навичок, що мають відповідати компетенціям, які закладені роботодавцями в професійні стандарти спеціальності.

Професійний стандарт — це затверджені в установленому порядку вимоги до кваліфікації працівників, їх компетентностей, що визначаються роботодавцями і слугують основою для формування професійних кваліфікацій. Стандарти професійної діяльності визначають мінімальні вимоги до знань і навичок, узгоджують освітню підготовку з ринком праці, підтримують професійну етику, сприяють оцінці та розвитку компетенцій, формуванню кар'єрних траєкторій та мобільності фахівців. Професійні стандарти співвідносяться з рівнями національної і галузевих рамок кваліфікацій і групуються за галузевими ознаками [3, с. 54].

Визначення та оцінка рівня конкурентоспроможності випускників є складним і багатогранним завданням, яке потребує застосування сучасних методологічних підходів. Одним із ключових методів оцінки гіпотетичної професійної конкурентоспроможності є порівняння досягнень випускників із параметрами професійного стандарту спеціальності (ПСС). Цей підхід дозволяє оцінити, наскільки рівень знань і вмінь, набутих у ЗВО, відповідає вимогам роботодавців. Хоча така оцінка дає лише гіпотетичне уявлення про конкурентоспроможність випускника, вона створює основу для аналізу якості навчання у ЗВО та його відповідності вимогам ринку праці.

Однак професійні стандарти зазвичай орієнтовані лише на фахові компетентності, що не охоплюють важливі соціальні якості, необхідні для успішної роботи в колективі та трудовому соціумі. Така обмеженість є одним із найслабших місць системи підготовки конкурентоспроможних випускників, оскільки соціальні та професійно-особистісні якості є важливою складовою їх успіху на ринку праці.

Індекси професійної конкурентоспроможності є важливим інструментом у процесі цифровізації освітнього процесу. Зокрема, цифровізація двох органічних частин ПСС — фахових та соціальних компетентностей — допоможе створити факторно-критеріальні моделі, що дозволять оцінити інтегральний індекс конкурентоспроможності кожного випускника.

Цифровий підхід дає можливість візуалізувати кінцеві результати освітнього процесу не лише на рівні окремих здобувачів, але й на рівні діяльності ЗВО загалом. Порівняння індексів конкурентоспроможності дозволить закладам вищої освіти отримати кількісні показники ефективності своєї роботи, що, у свою чергу, стане основою для вдосконалення професійно-освітніх програм та освітніх методик.

Не менш важливим компонентом конкурентоспроможності випускників є їхні соціальні та професійно-особистісні якості, які формуються ще під час навчання у школі. Професійні стандарти повинні включати ці якості як важливий елемент професійної орієнтації та самовизначення. Вимоги до таких якостей, як відповідальність, толерантність, надійність та загальнолюдська

мораль, повинні враховуватися під час розробки навчальних програм у школах і продовжуватися в ЗВО.

Впровадження індексного підходу до оцінки конкурентоспроможності випускників може включати такі ключові індекси, як [2, с. 41]:

- *Індекс аналітико-пізнавальної активності (АПА)*, що характеризує готовність до безперервного навчання та адаптації до змін.
- *Індекс загальнолюдської моралі (ЗЛМ)*, який характеризує здатність до відповідальної та етичної поведінки в соціумі.
- *Індекс здоров'я* — це показник, який відображає загальний стан здоров'я, враховуючи фізичні, психологічні та соціальні аспекти, що визначає здатність випускника виконувати професійні обов'язки і підтримувати активний спосіб життя.

Такі індекси вже використовуються в деяких європейських країнах для оцінки базової конкурентоспроможності здобувачів освіти. Їхнє застосування в ЗВО дозволить створити систематизовану базу для оцінки готовності випускників до самореалізації на ринку праці. Високі показники цих якостей сприятимуть успішній самореалізації здобувачів як у контексті постійно змінюваних знань (через індекс аналітико-пізнавальної активності, або АПА), так і у різних соціальних сферах завдяки індексу загальнолюдської моралі (ЗЛМ) та іншим характеристикам, що на ньому базуються.

Стає очевидним, що можна точніше визначати кінцеві результати діяльності закладів вищої освіти, якщо застосувати цифрові технології для освітнього процесу на основі факторно-критеріальних кваліметричних моделей.

Кількісне визначення кінцевих результатів за допомогою методів нечіткої математики має велике значення, оскільки воно відкриває нові можливості для структурування і цілеспрямовання роботи викладачів та освітян на формування якісного людського капіталу [1; 2].

Таким чином, впровадження індексного підходу до оцінки професійної конкурентоспроможності випускників ЗВО є важливим етапом у реформуванні системи вищої освіти. Індекси професійної конкурентоспроможності випускників є одним із перспективних методів, що дозволяє кількісно оцінити як рівень професійних знань та навичок, так і особистісні якості, важливі для успішної самореалізації на ринку праці. Цифровізація процесів оцінки на основі факторно-критеріальних моделей дасть змогу підвищити прозорість і якість освітнього процесу, сприяти формуванню високоякісного людського капіталу та забезпечить відповідність випускників вимогам сучасного ринку праці. Це також надасть можливість структурно підходити до оцінки освітніх результатів, а заклади вищої освіти зможуть покращити свої професійно-освітні програми, орієнтуючись на реальні потреби роботодавців та суспільства в цілому.

Література

1. Дмитренко Г. А., Головач Н. В., Згалат-Лозинська Л. О. Стратегія розвитку людства. Новий гуманізм в освіті; науково-публіцистичне видання. К:ДКС-Центр, 2021. 258 с.

2. Дмитренко Г. А., Головач Н. В., Згалат-Лозинська Л. О., Семенець-Орлова І. А. Як зробити освіту в Україні світовим лідером з формування кращих людських якостей: проектно-публіцистичне видання / за заг. ред. Г. А. Дмитренка. К. : ДКС-Центр, 2022. 84 с.
2. Косар Н. С., Кузьо Н. Є., Сулим Т. А. Дослідження конкурентоспроможності закладів вищої освіти: сутність та диференційований підхід до визначення Нац. університет “Львівська політехніка”. 2020. Вип. 2. № 2. С. 53–62. <https://doi.org/10.23939/smeu2020.02.053>.

ЛІСОВИЙ Сергій Миколайович

аспірант, спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

Державна навчально-наукова установа “Академія фінансового управління”

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Поточний етап цивілізаційного розвитку людства характеризується стрімкою цифровізацією усіх сфер життєдіяльності. Диджиталізація глибоко укорінилась в усі економічні процеси, у тому числі в процеси прийняття управлінських рішень. У цьому контексті виникає потреба в удосконаленні інформаційного забезпечення управління та застосуванні інноваційних цифрових інструментів у здійсненні бізнес-процесів на підприємствах.

У сучасній науковій економічній літературі досить потужно висвітлюються питання впливу діджиталізації на розвиток інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень. Одним з ключовим напрямків досліджень є запровадження електронного формату подання звітності, що включає:

- особливості застосування технологій XBRL для складання та подання звітності зі сталого розвитку (Mousa R., Ozili P. [7] та інші);
- ретроспективний та еволюційний аналіз становлення електронного формату подання звітності підприємствами в умовах тотальної діджиталізації усіх сфер соціально-економічного життя суспільства (Beerdau D. [3] та інші);
- галузевий та національний аспекти імплементації та застосування електронного формату подання звітності (Кучерява М. [11]; Ottesen F. [8]; Barna L., Eugenia L., Ionescu S., Feleaga L. [2] та інші).

Дослідженню особливостей диджиталізації управління бізнес-процесами на підприємствах присвячено праці багатьох дослідників. Здебільшого, роботи фокусуються на такому напрямку як перспективи розвитку управління бізнес-процесами на підприємствах в умовах тотальної диджиталізації (Кулявець В., Орехов М., Петренко С. [10]; Kerpedzhiev G., König U., Röglinger M., Rosemann M. [6]; Baiyere A., Salmela H., Tapanainen T. [1] та інші).